

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35000K

Debreczenbe kell hozni az aradi tizenhárom vértanu szobrát.

Debreczen adjon hajlékot a románok által kihalásított emlékműnek. — Mozgalom a szobor megmentésére. — Dr. Magoss György polgármester szerint a város hajlandó minden áldozatot meghozni. —

Nemrégiben az a hír került nyilvánosságra, hogy a románok az aradi „Vértanúk szobrát” lebontatják és elvitetik az aradi szabadságtérrel, hova annakidején országos ünnepély keretében a magyar nemzet osztatlan gyászával állították fel Zala György hírneves szobrászművésziük e remek művészi alkotását. Ugy az erdélyi, mint a csónka haza határain belül élő magyarság fájdalmas szívvel vett tudomást a románok szándékáról.

Most úgy értesültünk, hogy a Magyar Tudományos Akadémia

a magyar kormány által a román kormánytól tárgyalásokat akar megindítani azért, hogy az örök időkre szóló nemzeti ereklyét adja vissza a magyar nemzetnek és bocsássa át határain Magyarországra.

Az Akadémia azt tervezi, hogy ha sikerül az akciója, a vértanúk szobrát Budapesten vagy valamelyik vidéki városban állíttatja fel.

Bár az akció még a kezdetén van, és biztosat tudni az eredményről nem lehet, jónak látjuk mégis már most, mielőtt ezirányban befejezett lények elé állíttatnánk.

Legelőször kifejezést adni az országban a nyilvánosság előtt azon nézetünknek, hogy az esztendőben, ha a történelmi emlékműt sikerül Magyarországra áthozni, akkor annak elhelyezésénél első sorban Debreczenre kell gondolni.

Ha nem volna különleges, súlyos történelmi indokaink is arra, hogy a választás Debreczenre essék, akkor sem lehetne a vidéki magyar városok között ez emlékműre Debreczen elsőbbségi jogát elvitatni.

De erre olyan indokaink vannak, amelyeket a magyar történelem ir elő.

Annak a nagy emberfeletti erőfeszítésnek, mely a nemzet lelkében örökös a magyar szabadságharc emlékeken fog élni

amelynek gyászos tragédiája véremtelt számunkra glóriás magyar hőseket, köztük az aradi tizenháromat, ennek a nagy küzdelemnek tulajdonképpen Debreczen volt a fővárosa.

A nemzeti örvédelem hihetetlen, bámulatos nagy küzdelmet Debreczenben szervezték meg a küzdelem vezérei, a debreceni menekülés sötét reménytelen napjait itt váltotta fel a reménység, az öröm, innen indultak a dicsőséges tavaszi hadjáratra honvéderegeink.

Ebben a harcban Debreczen volt az idegközpont, nevét a történelem örökre egybeforrasztotta a szabadságharcral.

Ha a magyar szabadságharc számára nem a bukást írja elő a Vég-

zet, akkor Debreczenben ma már hatalmas emlékmű hirdeté a nagy diadalt. De így Aradon hirdette ezidáig a nemzet tragédiát a „Vértanúk szobra”. Ezentúl azonban nem zárandokolhat Aradra a magyar.

Zarándokoljon tehát Debreczenbe, ahol a „Vértanúk szobra” legmélőbb helyet kaphat. Az igényt e célunkkal mi jelentettük be legelőször, hisszük, hogy az egész debreceni közönség nevében. A többi a debreceni társadalom dolga. Szervezze meg a mozgalmat, járjon el már most a kormánytól, nehogy az a szegény érje Debreczent, hogy minden történelmi igényei mellett is elesnek tőle a társadalom nemtörődőmsége miatt.

Munkatársunk felkereste dr. Magoss György polgármestert és a megindítandó akciónkról nézeteit kérte.

A polgármester munkatársunktól értesült arról, hogy a gyönyörű szobor, melyet ő is ismer, Magyarországra fog kerülni. Nagy örömmel fogadta a debreceni elhelyezés eszméjét.

— Szívesen látom ezt a mozgalmat. Bizonyos, hogy a város nem zárandokol el az anyagi áldozatoktól sem.

Nagyon szép a gondolat és magam is azt mondom, hogy ezt a mozgalmat meg kell szervezni. Még pedig hamar és erőteljesen, mert nagy licitáció fog a városok között megindulni érte. — Különösen Szegednél kell felniünk.

Meg kell beszélni a kormánnyal is és eljárni a miniszterelnöknel.

De mindenesetre meg kell csinálni.

Ezután a polgármester afelett esett gondolkozóba, hogy hol lehetne Debreczenben megfelelő helyet találni számára. Munkatársunk felvette azt az ötletet, hogy a kereskedelmi iskola előtt levő gyümölcs piac tere nem volna jó, még pedig úgy, hogy szemben vele a Piac-utca másik oldalán a később alkotandó Petőfi-szobrot állíttatják fel.

Igy egy hármas, történelmileg összefüggő emlékműcsoport állana Debreczen legimpozánsabb terén, a Nagytemplom előtt.

A polgármester szerint az őrjási szobor-csoportnak kevés ott a hely. Ő a vasútállomás előtt állíttatná fel. — Oda ugyan Tisza István szobrát akarják felállítani, de a polgármester szerint ennek a tervnek deferálni kell a „Vértanúk szobra” előtt.

Arad ötkötetes történelmi műveben ezt olvashatjuk a „Vértanúk szobra”-ról:

— Aradon a Szabadság-terén áll a „Vértanúk szobra”, mely egymaga megérdemli hogy a műbarátok Arad

zarándokoljanak. 1878. dec. 21-én a pályázó közül az első díjat Huszár Adolf nyerte, aki a szobrot mausi gránitalapon 33, majd 37 láb magasra tervezte 123.000 forint költséggel és művét 5 év alatt akarta elkészíteni. 1883. dec. 29-én Huszár aláírta a szerződést, de már 1885. január 21-én elhunyt, mire a város Zala Györgyöt bízta meg a kivitel-vel. Zala teljes önállással s ihlettel

oldotta meg eladatát. 1890. okt. 6-án leplezték le művét, melyet föltakja, a Hungaria, mellékalkajai (az Ebre-
dó szabadság, Harcolás, Alkotás, Készség és Egy Hálózat karcok), a 13 vértanu dobberművés arcképei s az egésznek fényes, rendezése és kivitele Magyarország legszebb szobr-
rává tesznek. Leleplezésénél megha-
tobb ünnepet hazafiság és művészet
aligha ilt még az országban.

Froreich drámai jelenetek köz- ben bevallotta, hogy ő gyilkolta meg apósát.

Possert csendőrszázados kihallgatás közben torkonragadta, megkérdezte: „Igy ölte meg?” és a gyilkos mindent beismer.

Hogy halt meg az egyedi nábob? — Az utolsó éjszaka borzalmi. — A gyilkos felesége előtt is megismételte vallomását.

Zsugorisága miatt ölte meg Froreich apósát.

Sopron, október 14. Froreich Ernő dr., akit Egyedi Arthur meggyilkolásával gyanúsítottak, ma este 6 órakor dr. Kun László soproni kir. ügyész és Possert Jakab csendőrszázados előtt beismerte, hogy ő gyilkolta meg Egyedi Arturt. Tettének okául azt hozta fel, hogy így akarta megszabadítani az egész Egyedi családot a zsugori öregúr zsem-
beskedéseitől. Vallomásában részletesen elmondta, milyen előkészületeket tett a gyilkosság végrehajtására és hogy már előbb is véghezvitte volna tettét, de nem kapott erre megfelelő alkalmat. Elmondta, hogy este, amikor mindenki aludni tért, belopódzott Egyedi szobájába. Egyedi az ágyon feküdt, hosszas dulakodás után megfojtotta. A holttestet ezután odavaszolta a mosdóhoz, törülközőt kötött a nyakára és felakasztotta a mosdó törülközőtartójára.

Előkészület a döntő vallá- tásra.

A bűnügy szenzációs fordulatóról a következőket jelentik: Kun László dr királyi ügyész és Possert Jakab csendőrszázados, Geley orvos tegnap vallomásának birtokában elhatározták, hogy

ma Egyedre kiszállnak és vallatni fogják Froreichot. A kihallgatás a kastély egyik termében történt

és azon az ügyészen és a csendőrszázadoson, továbbá Froreichon kívül Erdődi tiszthelyettes és két csendőr volt jelen. Először

Possert fordult Froreichhoz s nagyon udvariasan elbeszélő modorban előadta, hogy nem látja tisztán a nyomozás, mert vannak gyanúok gyilkosságra is, de valószínűbbnek látszik, hogy öngyilkosság történt.

Kérte Froreichot adjon elő mindent, amit apósáról tud, különösen az öngyilkosság okait illetően, mert tudja, hogy ideges volt az öreg ur, valamint beteg és életunt.

Froreich láthatólag nagy megnyugvással vette tudomásul, hogy Possert valószínűnek tartja az ör-

gyilkosságot. Azzal kezdte, hogy ter-
bészletes, hogy öngyilkos lett az
apósom.

Hát nem így fojtotta meg apósát?

A csendőrszázados torkonragadja Froreichot.

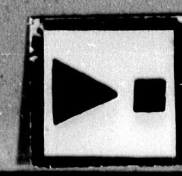
Ezután két teljes óra hosszat a leg nagyobb nyugalommal beszélt a családról, a családtagoknak egymáshoz való viszonyáról.

Vallomásának befejezése után váratlanul ráugrott Possert százados, elkapta Froreich torkát és elszántan rákiáltott:

— Hát nem így fojtotta meg az apósát?

A jelenetnek döbbenetes hatása volt. A napokon át magára hagyott gyötrődő, álmatlan éjeket töltött ember összeroskad, úgy hogy fel kellett fogni. Amikor valamennyire magához tért, Kun László ügyész fordult hozzá, gyengéden a vállára tette kezét és részvételjes hangon mondta:

— Nézze doktor ur, nem kell válnia, ha nem akar, mi ugyanis tudunk mindent. Látom, hogy szenved, bel-
ke nagyon beteg. Könnyítsen magán

Mondja meg, hogy ön gyilkolta meg apósát. Miért tette? Meglátja megkönnyebbül és az éjjel már jól fog aludni.

Frohreich elmondja, hogy miért ölte meg Egyedét.

Frohreich sápadtan válaszolt: *Magamra vállalom, mert én tettem.*

Ezután elmondta, hogy mennyit könyörgött első találkozására óta apósánál, hogy ne hagyja nyomorogni a családját. Az öreg ridegen visszautasította. Erre ő bement szobájába aludni és az éjszakát egyedül töltötte. Még ekkor nem gondolt semmire. Éjjelkor támadt az az ötlete, hogy visszamegy.

Az öreget felköltötte. Térden állva könyörgött, hogy ne engedje éhezni, nyomorogni családját. Az öre gszitkozódott és rongyosoknak nevezte őket. Erre elvesztette az eszét. Apósára vette magát és megfojtotta.

Utána összeesett. Frohreich ekkor két zúzásokat mutat a kezén, amiket akkor kapott. Ezután előadta, hogy

mikor magához tért, elvégezte az öklasztást. Visszament a szobájába, de nem tudott aludni.

Reggel 5 órakor felkelt és látta, mikor a gyilkosságot fölfedezték. Csak akkor mert bemenni a szobába, mikor már sokan voltak bent. Eddig csak azért tagadt, mert családját nem akarta ennek a nagy szegénynek kitenni.

Az volt a terve, hogy ha simán megy a dolog és öngyilkosságot állapítanak meg, öngyilkosságot követ el, vagy Amerikába megy.

Frohreich felesége előtt is megismétli vallomását.

Frohreich ezután kérte, hogy a felesége előtt is megismételhesse vallomását. Az ügyész erre behívatta a gyászruhás Frohreichné. — Frohreich hozzáfordulva alig hallhatóan moudotta:

— En tettem, bocsáss meg. Tudom, hogy elhagysz, de értelek tettem.

A fiatal asszony sápadtan válaszolta:

— Megbocsátok neked, mert a család martírja vagy.

Ezután az asszony gondoskodott arról, hogy férje rendes ebédet kapjon, amit őrizetbe vétele óta nélkülözött. Arra kérte az ügyészt, hogy ne vonaton szállítsák be férjét, hanem autón, a család költségén. Az ügyész intézkedett is két autóról.

Frohreich kihallgatása után csakhamar megérkezett Sándor László volt főkapitány, Frohreich védője. A mikor a terembe lépett, Frohreich ezeket mondta: Bocsásson meg ügyvéd ur, magát félrevezettem, de a család érdekében tettem.

A történetek után az orvosszakértők helyszíni szemléje elmaradt, miután arra szükség nincs. Az ügyész egyttal intézkedett az őrizetbe vett szobaleány szabadjára helyezéséért. A csornai csendőrség Fülöp Rózsit táviratilag kérte Budapestben előléltetni és ma este fél 7-kor már el is indították a detektívek kíséretében Csornára.

Dramai részletek a kihallgatásról.

Külön tudósítónk jelenti az éjszaka folyamán: A nyomozást vezető Posselt Jakab csendőrszázados ma egész nap folytatta Frohreich kihallgatását. Rövid megszakítással egész nap foglalkozott vele. A csendőrszázados bizonyos könnyedséggel kezelte Frohreichot, mintha minden szavát elhinné.

Frohreich az ismert módon tagadt.

Körülbelül délután fél 5 óra lehetett, mikor a csendőrszázados befejezte a nyomozás adatainak felolvasását. Ekkor áttért Gellér orvosnak a vallomására, amelytet behatóan és célzatos hangsúlyozottsággal ismertetett Frohreich-hal.

Frohreich, ki eddig nyugodtan viselkedett, felindulva hallgatta Gelléry vallomását.

Amikor az orvos vallomásának utolsó passzusát felolvasták, láthatólag megremegett és

végül, mintha villamos ütés érte volna, összerázkódott.

Egyszerre megtört és kijelentette, hogy vallani akar. De hozzátette, — hogy vallomása megtételekor szeretné, ha a felesége is jelen lehetne.

„En követtem el.“

Posselt százados teljesítette a gyanúsított kérését és intézkedett, hogy Frohreichné Egyedi Ilonát a szobába kísérik.

Amikor az asszony megjelent, a házaspár tekintete találkozott és abban a pillanatban összerázkódott.

Most már akadozás nélkül mondta:

— En követtem el.

Az asszony egy lépést tett előre és azután így szólt:

— Tényleg te csináltad?

A férj oda rohant feleségéhez, letérdelt előtte, térdét átkarolta és megismétele:

— En tettem! En tettem!

A csendőrök felemelték a földről az önkivületi állapotban levő embert és a százados egy kis szünet után felszólította, hogy most már mondjon el mindent, ami a szíven fekszik.

Frohreich azzal kezdte, hogy nem akarja, hogy a családja tovább szenvedjen.

„Nem tudtam nézni az öreg zsugoriságát.“

— Nem tudtam nézni, — ugymond — hogy a családom minden tagja szenved az öreg zsugorisága miatt.

Elhatároztam, hogy magamra veszem a keresztjét és elhatároztam, hogy ezen a bajon segítek.

Frohreich ekkor már elég nyugodtan jegyzőkönyvbe mondta a százados felszólítására, hogyan követte el a gyilkosságot.

— Tudatában annak, — mondja Frohreich, hogy az egész család nevében fogok beszélni, elhatároztam, — hogy bemegyek az öreghez akkor, a mikor senki sem zavar. Legalkalmasabbnak az éjszakai időt választam. Hétfőről keddre virradó éj-

szaka éjjel után elhagytam szobámat és átmentem az öreg szobájába. Az öreg még ébren volt.

A gyilkosság előtti pillanatok

Megkérdezte, amikor meglátott, — hogy mit akarok? Azt válaszoltam, hogy az egész család nevében jöttem, nem bírják tovább a szenvedést, a család nélkülöz és éhezik.

Az öreg a felszólításra éktelen dühbe gurult, kiugrott az ágyból és átkozódni kezdett:

— Nem bánom, dögöljön meg mind!

A gyilkosság.

Ebben a pillanatban — mondja Frohreich —

elborult a szemem és nem tudtam, mit csináljak.

Egy pillanat választott el attól hogy kettőnk között a beszélgetés tettelességre fajuljon.

Elborította agyamat a vér és az öreget fojtogatni kezdtem.

Míndez néhány másodpercig tartott. Egyszerre csak észrevettem, hogy az öreg eszméletlenül hanyatlak a karjaim közé.

Megrendültem cselekedetememtől. — Hogy ezután mit csináltam, arra nem emlékszem határozottan. Egy kis ideig gondolkodtam, hogy mit tegyek. Láttam, hogy az öreg élettelenül fekszik, magam csupa vér vagyok, apósom arcbaárgótt és az orrom megsebesítette.

Vérzett az orom és a két kezem csupa vér lett. Zavaromban felemeltem a holttestet,

odavonszoltam a mosdóhoz és úgy ahogy a törülközővel felakasztottam.

hogy ugy lássék mintha öngyilkos lett volna, azután visszamentem a szobámba, ahol lefeküdtem.

Reggel korán felkeltem, meleg vizet kértem a fürdőszobába, ahol nem volt befűtve és ott megmosdottam.

Ezeket vallotta Frohreich a csendőrszázadosnak a gyilkosság lefolyásáról és előadása végeztével a következő kijelentéssel fordult Posserhez:

„Kezet fog e velem százados ur?“

— Olyan boldog vagyok, hogy lelkismeretem megszabadult ettől a terhettől. Mondja százados ur, olyan aljának tartana engem, aki ilyen előzmények után és ilyen körülmények között megtettem? Kérem százados ur elfogadja-e kézfogásra kezemet?

A felszólítás váratlanul érte a századosot és érthetően meglepte, majd a következő percben e szavak kíséretében kezet fogott Frohreich-hal:

— A nyomozás érdekében tett vallomása megérdemli, hogy megszámjam.

Ezzel a kihallgatás be is fejeződött és pihenni vitték Frohreichot. — Holnap folytatják kihallgatását. Természetesen kihallgatják a család összes tagjait is.

Frohreich titkárához: Üsd agyon az öreget.

Budapest, október 14. Frohreich Ernőnek most, október 20-án kellene visszafizetni Bárczy Elek számára 800 millió koroná tkézpénzben, vagy teljes értékű értékpapirban. Ma délelőtt jelentkezett a rendőrségen Frohreich titkárá is, aki érdekes és az ügy szempontjából esetleg fontos valamást tett. E szerint abban az időben, amikor Frohreich nem tudta Bárczy követeléseit kiegyenlíteni, — feltűnően ideges volt. Napokig nem szólt egy szót sem; olyan izgatottan viselkedett, hogy titkáráat valóságos kétségbeeséssel. Mikor egy ízben megkérdezte tőle a titkár, hogy honan fog pénzt szerezni, hogy Bárczyt kifizesse, akkor Frohreich indulatosan mondta: üsd agyon az öreget, akkor lesz pénz bőven s el tudom intézni a Bárczy ügyet is. A főkapitányságon a titkár emondta, hogy ezt a kijelentést Frohreich félig tréfásan, idegesen tette, mind a mellett a vallomást a rendőrségen jegyzőkönyvbe vették, mert ez arra mutat, hogy Frohreichot régen foglalkoztatta az a gondolat, hogy Egyedi Artur halála összes anyagi gondjaitól megszabadítaná.

Klébelsberg újra sajtóperrel indít a „Magyarság“ ellen.

Budapest, okt. 14. A Magyarság című napilap Pethő Sándor bűnügyéből kifolyóan 1924. évi október hó 11-iki számában „Az üveg ember“ cím alatt újabb támadást intézett a kultuszminiszter ellen, amelyet Klébelsberg Kunó gróf kultuszminiszter magára nézve sérelmesnek tartván, felhatalmazását az ügyészségnek a bűnvádi eljárás megindítása végett megadta.

Gömbös és Prónay lovagias ügye békés elintézését nyert.

Budapest, október 14. Gömbös Gyula és Prónay Pál között felmerült lovagias ügy, amely a katonai becsületbíróság késedelmes döntése következtében sokáig elhúzódott, a mai napon békés elintézését nyert.

Halálos ítélet.

Zalaegerszeg, október 14. Tóth Károly szepesi gazdát 26 éves Károly fia és 21 éves Gyula fia ez év tavaszán megfojtotta és a padláson elrejtette. A zalaegerszegi törvényszék ma tárgyalta az ügyet és Tóth Károlyt kérelmétli halálra, Tóth Gyulát pedig életfogytiglani fegyházra ítélte.

Debreczenben és Szombathelyen volt tegnap leghidegebb.

(Meteorológiai intézet jelentése.) Hazánkban fokozódott az éjjeli lehűlés, úgy, hogy a hajnali órákban egyes helyeken így Szombathelyen és Debreczenben 1—2 fok C. is mutatott a hőmérő. Időprognózis: Változás nem várható.

Őszi idényre
valódi
angol raglan
téli kabát és öltöny, valamint női kabát szövetek legolcsóbb árban
Fischer Adolf
ÉS FIA
PIAC-UTCA 61. SZ. ALATT
szerezhető be

Kérje a Debreczent!

EUROPÁ

bármely metropolisába beillő csemege üzlet nyílt meg a Piac-ucca 22/24. szám alatt a „Nizzai Virágcsarnok“ helyén. — **Kontsek Géza K. R. T.** ezen új fióközlete a mai kor követelményeinek megfelelően berendezve választékos csemege-, ital- és gyarmatáruival a legkényesebb izlést is kielégíti.

KONTSEK GÉZA K. R. T. DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 15. PIAC UCCA 22/24.

POLOSKA és SVÁRBOGÁR
irtószér, garantált
m i n ó s é g ű.
Hatóságilag szabada mazva,
nagyon olcsón k a p a t ó

STERN
festéküzletében, Bikával szemben
(Saját érdekében mindenki győződjön meg róla)

A kormányzó tudomásul vette Nagyatádi Szabó lemondását.

Nem lesz válság az egységes pártban. — Tárgyalások a kispapokkal.

Budapest, okt. 14. Nagyatádi Szabó István lemondásával járó válság ügyében döntésre érett meg a helyzet. Nagyatádi Szabó délelőtt érkezett meg a fővárosba és fél 6 órakor jelent meg

kihallgatáson a kormányzónál, hogy a lemondását megokolja.

Már eleve úgy tudták, hogy a miniszter megmásíthatatlan elhatározással lépett a kormányzó elé és a delután folyamán tökéletesen szavoltak azzal, hogy

a kormányzó tudomásul veszi a lemondást

és előre híre járt annak is, hogy maga a kormányzó közli a földművelésügyi miniszterrel, hogy tárcáját egy előre Bethlen miniszterelnök váltalja.

Ez így is történt.

Nagyatádi Szabó kihallgatása több mint egy óra hosszágú tartott.

A kormányzó teljes bizalmáról biztosította a távozó minisztert, aki ismertette lemondásának okát. A kormányzó azután hosszasan és szívélyesen elbeszélgetett Nagyatádi Szabóval. — Értesülésünk szerint a földművelésügyi miniszter

lemondásának elfogadásáról és felmentéséről szóló kéziratot a hivatalos lap legközelebbi számban jelenik meg.

A válságot illetékes politikai helyen optimisztikusan ítélik meg. Az egységes párt nagy többsége reméli, hogy

sem a kormányban, sem a pártban nem lesznek a békességnek leküzdhetetlen akadályai.

Sokat beszéltek az igazságügyi miniszter nagyharsányi beszédéről, a melyben szívesen állapították volna meg Szabó István igazát a pénzügyminiszterrel szemben.

Ellenzéki oldalon ebből a kormány kebelében tapasztalható komoly ellentétekre következtetnek, — noha

a pénzügyminiszter és a miniszterelnök kijelentették, hogy e kérdésben korántsem lesz egyéb, mint béke.

Általában megállapítják, hogy túlzás éles válságról beszélni.

A pártválság elkerülésére fontos tanácskozás volt a miniszterelnökségen, ahova a miniszterelnök az egységes párt kispapja frakciójának több tagját meghívta és

velük informáltatta magát a kispapok követeléseiről.

A földreform végrehajtásán kívül szóba kerültek olyan kívánságok is, amelyek a párt belső ügyeire irányulnak. Szó volt a vidéki pártszervezetek kiépítéséről és a heti pesti pártértekezletek rendszeresítéséről. Az értekezlet után a résztvevők közölték, hogy csak tájékoztatásról volt szó.

A tárgyalások után általában nagy a remény arra, hogy a megegyezésnek elháríthatatlan akadályai nincsenek és hogy az a közel jövőben létre is fog jönni.

Az ellenzék kivonult a házszabályrevíziós bizottság tagjainak választásánál.

Végnélküli házszabályvita. — Két szónok a fővárosi javaslatról.

Budapest, okt. 14. A nemzetgyűlés keddi ülésének elején Pesthy Pál igazságügyi miniszter visszautasította a nemzetgyűlésen a bíróság ellen felhozott támadásokat. A magyar bíróság letéteményese a nemzet erkölcsének. (Ugy van, ugy van!) Ezt a kérdést mindenkinek a Ház mind az egyik oldalán és a nemzet minden egyes tagjának tiszteletben kell tartania, mert ez képezi a nemzet életének alapját.

Pesthy Pál: Magas állásban lévő, érdemes multra visszatekintő tekintélyes bírák most azt kapták jutalmul...

Lendvai István: Saját igazságügyi miniszterüktől kapták!

Pesthy Pál: Entőlem nem kapták és nem is kapják soha.

Szomjas Gusztáv: Majd Lendvai fogja őket védelmébe venni.

Lendvai István: — Nem vagyok „szomjas”, az ön véleményére!

Hajós Kálmán: Azért Szomjas, mert nem iszik, mint maga!

Pesthy Pál igazságügyi miniszter: Nagy Ernő képviselő ur Degré Miklós tanácselnököt is megátmodta. — Tartozom ennek az érdemes bírónak azzal, hogy meghajtom előtte az elismerés zászlaját és rámutatok arra, hogy éppen Nagy Ernő képviselő ur részéről látszik egyéni akciónak az ellene indított támadás. Az történt ugyanis, hogy épen Nagy Ernő képviselő ur ügyében a Degré-tanács Nagy Ernő sérelmére kedvezőtlenül ítélkezett. Ilyen indokokért bírót megátmodni nem szabad. (Ugy van! a jobboldalon.)

Nagy Vince felszólalása sok figyelmetetessel.

Ezután áttérnek a házszabály módosítást előké-

Megállapítja, hogy a házszabály-módosító tárgyalásoknál ezek a szakaszok alkalmazandók. — Ez megdönti Nagy Vince érvelését.

Farkas István felszólalásában hangsúlyozta, hogy a házszabálymódosításhoz eddig az összes pártok hozzájárulása volt szükséges.

Propper Sándor hosszadalmasan fejtette ki, hogy a házszabályrevízióra szerinte nincsen szükség. Hangoztatja, hogy mindaddig, amíg a választójogot le nem tárgyalták, nem tárgyalható a házszabályrevízió kérdése sem. Szerinte az elnökség indítványa házszabályellenes.

Podmaniczky Endre báró: Most is csúszol.

Propper: Ebben a nemzetgyűlésben technikai obstrukció még nem volt. Az ellenzék azonban nem szavazógép.

Közben az elnöklést Zsitvay Tibor veszi át, aki erősen cseppet és figyelmeteteli valamire a szónokot, de a nagy zajban nem lehet hallani. — Propper nem veszi figyelembe az elnök figyelmeztetését, mire az elnök rendre utasítja.

Az ellenzék kivonul a szavazás alól.

Propper ezután bejelenti az ellenzék tiltakozását és kijelenti, hogy addig csak a bizottság megválasztásával szemben helyezkedett passzív álláspontra, de megfontolás tárgyává teszi a további lépéseket is.

Propper beszéde után az elnök elrendeli a szavazást. — A szociáldemokraták nagy zaj közben kivonulnak

és azt kiáltják: választhatnak a tehenek meg az ökrök!

Felkiáltások jobbról: Végre tiszta a levegő.

A szociáldemokraták után kivonul az ellenzék többi frakciója is.

A pártok kivüli képviselők maradnak bent.

Ezután megkezdik a szavazást. — A szavazás eredményét az ülés végén hirdetik ki.

A fővárosi javaslat tárgyalása

Ezután áttérnek a fővárosi törvényjavaslat folytatódó tárgyalására. Első szónok Pikler Emil. — A javaslatot nem fogadhatja el, mert azt reakciónak tartja, amely különben a fővárosi politikát jellemzi. A demokrácia elveivel ellenkezik a javaslat. Ezután bírálat tárgyává teszi a javaslat egyes rendelkezéseit. — Főleg a kinevezési rendszert helyteleníti.

Frühwirth Mátyás beszéde elején kijelenti, hogy statisztikák bizonyítják azt, hogy a munkásság nem azonosítja magát a szociáldemokráciával. Még a legmegszervezettebb országokban is legfeljebb csak 50 százaléka vesz részt a munkásságnak a szakszervezetekben. Nálunk pedig csak 21-re tehető ez az arány.

Pikler Emil az egész nyáron át előkelő fürdőben nyaralt egész családjával együtt, most pedig a munkásság nehéz megélhetéséről tart előadást. Hogyha megtudják ezt a munkások, meglesz a véleményük vezérekül. A szociáldemokrácia képviselői közül 1-en ültek a szovjet tanácsban, amely elvette a választójogot keresedőktől, papoktól stb., tehát a legkevésbé van joguk demokráciát hirdetni, mert hiszen ők követték el a legsúlyosabb hibákat a demokrácia ellen. Bécsben a szociáldemokrata vezetés alatt álló közüzemben is sztrájkolni kellett a munkásoknak a magasabb bérekért. Beszél a szociáldemokraták vallás elleni küzdelméről és kijelenti, hogy a szociáldemokrácia már régebben nem lesz, de a vallás uralkodni fog.

Nagy zaj és felháborodás kíséri a szociálisták részéről azt a kijelentést, hogy a szociáldemokráciát azért nem engedik be a faluba, mert szellemi pestisnek tartják. A zajongó szociálisták közül Reisinger Ferencet az elnök két ízben is rendre utasítja.

A javaslatot elfogadja.

Az elnök ezután félbeszakítja a vitát és felolvassa a névszerinti szavazás eredményét, majd felolvassa a 33-as bizottság megválasztott tagjainak névsorát.

Napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 óra kor lesz a mai napirenddel.

Reisinger Ferenc a napirendhez lép szót.

Napirendi vita.

Reisinger Ferenc az elnök napirendi javaslatával szemben azt javasolja, hogy a holnapi napirendre a munkanélküliség és a novemberi lakbér kérdését tűzzék ki.

Nemes Bertalan az elnök napirendjének elfogadását ajánlja.

Pakots József Reisinger Ferenc napirendi javaslatát mellett foglal állást.

Rakovszky Iván belügyminiszter elismeri, hogy mindazok a témák, amelyek Reisinger Ferenc felhozott nagyon fontos problémák és éppen fontosságuknál fogva többet érdemelnek, semmint hogy ilyen ötletszerűen tűzzék napirendre. Fontosnak és sürgősnek tartja a fővárosi törvény tétő alá juttatását és ezért kéri, hogy az elnök napirendi indítványát fogadják el.

Az Operaház szanálása és a szegeedi egyetem egyik tanszékének egyetlen hallgatója.

Ezután Pakots József terjeszti elő a sürgős interpellációját. Hosszasan foglalkozik az operaház szanálásának kérdésével. Az operaháznál elrendelt takarékosági intézkedések nem tartja célszerűeknek, mert azok szerinte az operaház eddigi színvonalát rontják. A kormányknak máshol kellene takarékoskodni. Azt fejteti ki, hogy négy magyar egyetem bizonyos tekintetben sok a csonka országnak. A szegeedi egyetem például az ókori történeteket előadó tanárnak csak egy hallgatója van. E miatt az egy hallgató miatt fizetjük a tanszék fenntartási költségeit. Szerinte itt kellene megkezdeni a takarékosagot. Ezután a következő interpellációt terjeszti be:

Először hogyan akarja a kultusz miniszter ur az állami színházak válságát megakadályozni és a fenyegető kulturbotrány mérgétől megóvni a magyar kultúrát és az országot.

Másodszor hajlandó-e a pénzügyminiszter ur a Pénzügyügyi Központ útján legalább is olyan módon segítségre venni az Operának, ahogy azt bajba jutott vállalatoknál nem egyszer megtette? Az interpellációt kiadják a kultusz és pénzügyminiszternek.

A kormányzó ezüst éremmel tüntetett ki egy bátor magyar pilótát.

Budapest, okt. 14. A kormányzó Gergye József tábori pilóta nyugalmozott huszárszázadosnak a vezérsére bizott repülőgépet ért baleset alkalmával tanúsított bátor magatartása által nagy lélekjelenléttel véghezvitt tettének jutalmazásul személyes bátorsággal véghezvittettek jutalmazására alapított ezüst éremmel adományozta.

A pápa érseki címet adományozott Papp Antal munkácsi püspöknek.

Ungvár, október 14. A római Szent Szék Papp Antal munkácsi püspöknek az egyházmegye elnökülről való távozása alkalmából a ciczei címzetes érseki címet adományozta. Az erre vonatkozó pápai bulla most érkezett le Ungvárra. Az érseki méltóságba való kinevezés és a titulus ma fölvi le a püspöki kápolnában.

Elutazott Baltazár Dezső püspök.

Bucusz az állomáson.

Tegnap délelőtt, a 12 óra 37 perces személyvonattal utazott el dr. Baltazár Dezső püspök Budapestre és onnan ma tovább folytatja útját Amerika felé. Az állomáson a tisztelők kisdud csoportja várta a családijával érkező püspököt. A csoportban láttuk gróf Dégenfeld József egyházközségi főgondnokot, Juhász Nagy Sándort, Márk Endrét, dr. Révész Elmre püspökhelyettesét, dr. Magoss György polgármestert, Kiss Ferenc, Kun Béla egyetemi tanárokat, Juhász Ignácot, a lelkes kar több tagját és még másokat. A püspök családja teljes számban kikísérte a messze utra induló püspököt, ott volt veje, az új debreceni pap: Kolozsváry Kiss László is, feleségével. A püspököt könnyező szemmel vették körül az állomáson megjelent tisztelők. Felszállás előtt még egyszer meleg légszorítással bucsuzott el az elszékkényvedett püspök híveitől, — majd családja tagjaival váltott még néhány bucsuszt. Közben a másik

amerikai vándor, Baja Mihály az újságírókra és a Templomegyesület néhány tagjára nézve rezignáltan megszólt: „Éz itt az én családom. Engem nem sírat senki, pedig nekem még nehezebb válni, éppen azért, — mert nincs senkim“.

Közben felrakták a csomagokat a vonatra. Egy bőröndbe Baja Mihály irógépét csomagolta be. Az amerikai program lebonyolítása ugyanis sok irásunkát fog Bajától kívánni s ezért viszi magával az irógépet.

Az indulási jelre hármann szálltak be egy másodosztályú fülkébe: Baltazár püspök, Baja Mihály és Baltazár László, a püspök fia, aki a new-yorki egyetemen fog maradni. A vonat lassan megindult a nagy feladatra vállalkozó vándorokkal, lassan gördült kifelé az állomásról, miközben a kupé ablakából a püspök elfogódottan, könnyes szemekkel intett bucsut a halkán éljenző kis csoport felé, mely itthon maradt.

Az angol kölcsön feltételei megérkeztek a városhoz.

Lovag Kerpely Kálmán mérnök — mint megírtuk — a városnak ajánlatot tett, hogy külföldi összeköttetései révén nagyobb angol kölcsönt szerezzen ki Debrecen városnak. — A város nevében dr. Magoss György lefektette Kerpelyt a város anyagi helyzetéről. Erről Kerpely tudatja külföldi megbízóit. A válasz, amely a feltételeket tartalmazza most érkezett meg és ezt tegnap Kerpely

már át is nyújtotta a polgármesternek.

Ugy tudjuk, hogy közben Kerpelyt más magyarországi városok is felkeresték kölcsön ügyében. Aki körül így licitáció kezdődött. Elsősorban Debrecennel tárgyal s csak ha Debrecennel nem tud megállapodásra jutni, akkor barátkozik más városokkal érdemleges tárgyalásokba.

Egy amerikai professzor etnografiai tanulmányutja Debreczenben és a Hortobágyon

Sok fényképfelvételt készített Debreczen nevezetesegeiről. — Jövő évben újra eljön Debreczenben.

Érdekes eseménye volt tegnap délelőtt Debreczen utcáinak. A mozgalmas piacon nagy feltűnést keltett John A. Haesler, amerikai professzor, aki európai körutján Budapestet is meglátogatta és onnan az Eötvös kollégium professzorai ajánlatára Debreczenbe jött, hogy az itteni etnografiai jelenségeket megörökítse értékes gyűjteménye részére. Az amerikai professzor magyar tolmácsa Faragó József egyetemi hallgató és dr. Eosedi István tanár kíséretében sok fényképfelvételt a debreceni néprajz jellegzetességeiről. Lefényképezte a piaci perceseket, a szűcsöket, gubdókat, csizmadákat, sz-

mos jellegzetes épületet és magánházat.

A városi anyag feldolgozása után a Hortobágyot tekinti meg, ahol szintén sok felvételt szándékozik készíteni. Nagyon meglepte a külföldi professzort a Csokonai múzeum gazdag és értékes anyaga, ahol főként a népvándorlásra vonatkozó adatok közül sok olyant jegyezhetett fel, amelyről csak Debreczenben lehet megbizonyosodni. Hortobágyi tartózkodása után visszautazik Amerikába, de — tekintettel az itt feldolgozatlan óriási anyagra, tervbe vette, hogy jövőre több hónapra Debreczenbe jön és alaposan áttanulmányozza a magyar etnografiát.

A franciák a Zepellin művek lerombolását követelik.

Az amerikai nép tiltakozik ellene,

Berlin, okt. 14. A francia sajtó már hetek óta azzal a követeléssel lép fel, hogy a friedrichshafeni Zepellin műveket a békeszerződés értelmében rombolják le. — Eynac repülésiügyi államtitkár ma feltűnést keltő nyilatkozatot tett, amelyből arra kell következtetni, hogy

a francia kormány magdévát fogja tenni követelését.

Ha a friedrichshafeni repülőállomást a nagykövetségi konferencia egyetemesen hagyta meg, ez tisztán az amerikai kormány kifejezett óhaját tükrözi, amely a jóvátételi számban egy 70 ezer köbméteres léghajót kívánt. A wersaillesi békeszerződést most már haladéktalanul végre kell hajtani és a friedrichshafeni telepet a hangárokkal és modellekkel együtt

le kell rombolni. — A Matin közlése szerint Eynac ez ügyben jelentést tesz Herriotnak, aki a kérdést a nagykövetségi konferencia elé fogja vinni.

Berlin, október 14. Berlinben és a vidéki városokban is a lapok külön kiadásokban tájékoztatják a közönséget a Zeppelin utjáról.

A közvélemény rendkívül izgatottan fogadta azt a jelentést, hogy a párisi sajtó egyre nyomakodóbban követeli a friedrichshafeni Zeppelin telep lerombolását.

Newyorkból jelentik: Az amerikai sajtó közli

Levinszky követségi tanácsos nyílt levelét, melyben az ameri-

kai népet felszólítja, hogy ne engedje a német Zeppelineket a katonai ellenőrzés bizottság által elpusztíttatni,

mert elégséges ellenőrző hatóságok vannak annak keresztülvitelére, — hogy Németország ne építhessen léghajókat katonai célokra.

A német kölcsönt megnyitás után 12 perccel már tuljegyezték.

Newyork, október 14. (Wolf.) A német kölcsön jegyzését a megnyitás után 12 perccel az összeg erős tuljegyzése miatt lezárták.

Budapestről jelentik: A német kölcsönt tegnap bocsátották jegyzésre a londoni tőzsdén. A kereslet akkora volt, hogy a jegyzést igen rövid idő alatt befejezték. A jegyzési íveket a Star jelentése szerint szerdán röviddel a tőzsde nyitása után fogják lezárni.

A hercegprimás záróbeszéde a katolikus kongresszuson.

Budapestről jelentik: A XVI. katolikus nagygyűlés ma befejezést nyert. — A programszerű előadások után Zichy János gróf felkérte Csernoch János biboros hercegprímást, tartsa meg záróbeszédét. Amikor a hercegprimás előre lépett a karzatokról és a terem minden részébe valószínűsítő virágzóval halmozta el. A egész közönség pár percig felállva ünnepelte Magyarország főpapját, kit láthatólag meghatott ez a spontán ünneplés. A hercegprimás összefoglalta a nagygyűlés munkáját. Ami a külső leolvasást illeti a nagygyűlésnek, mindenki, aki részt vett a nagygyűlésen, láthatta, hogy soha eddig ilyen impozáns összejövetele nem vett részt. A nagygyűlésen társadalmi osztályra való különbség nélkül eljött a katolikuság, eljött

nemcsak a kunyhó lakója, hanem az uralkodóház főhercegei is (Felkiáltások: *Eljen a király!*), megjelentek az arisztokraták, akik a katolikus egyház mellett mindég megtalálhatók és tanúságot tettek hitükről. A lefolyt eucharisztikus kongresszus oly impozáns volt, hogy templomát tette még az utcát is. Átterve a nagygyűlés belső tartalmára, kiemelte, hogy ez a három nap szakadatlanul munka volt. — Nem vagyunk most messze attól az időtől — ugymond — amikor ismét agitáció fogja felütni a fejét az egyház ellen, amelynek már egyszer a bolsevizmus kitörése volt a következménye. Beszélte még a hercegprimás a szervezkedés kérdéséről, és a balfelé való eltolódástól iudette a közönséget.

40 detektív meglepte a Terézvárosi Polgári Kaszinó játéktermét.

A Kaszinó a rendőrség ellen „védekezett.“

Budapestről jelentik: A rendőrség a Király-utca 82. szám alatti lévő Terézvárosi Polgári Kaszinóban folyó kártyajátékokról régóta tudomásal bír, azonban a Kaszinó rajtaütése nagy nehézségekbe ütközött, mert a Kaszinó a legnagyobb biztonsági intézkedésekkel és készülékekkel volt ellátva. Alandóan őrszemek álltak az utcán s azonnal a kapu alatti bejáratnál vészcsengő

is volt.

Ma este 8 órakor 40 detektív meglepte a játéktermet, amelyben éppen javába folyt a játék: a bakkarat és a „chemin de fair“.

A bankban levő betétek körülbelül 10 millióra rugtak. A pinkaban 6 milliót foglaltak le. 26 játékost, nagyrészt Király-utcai kereskedőt. Valamint több foglalkozás nélküli embert eldőltoztak.

A Máv. „Egyetértés“ filharmónikus zenekarának ez ider hangversenye.

A Máv. „Egyetértés“ filharmónikus zenekara folyó hó 19-én vasárnap tartja meg szezon nyitó hangversenyt egy minden tekintetben magas színvonalúnak ígérkező matiné keretében. A matiné pontosan délelőtt fél 11 órakor kezdődik a Máv. műhelytelep hatalmas méretű hangverseny termében.

A finom zenei érzékkel és nagy körültekintéssel egybe válogatott műsor egyes darabjai az orchestrai zeneirodalom csillogó gyöngyeit költötte füzérbe, hogy nagy és megértő közönségének mely és meleg zenei gyönyörűséget biztosítson.

A kitűnő műsor egyes számai ezek:

1. Wallace: Maritana nyitány.
2. Volkmann: Szerenád. (celló szóló, előadja: Mándy Be-talan.)
3. a) Wunderer: Metengés. (vadászúrt szóló, előadja: Milosch Márton.) b) Grieg: Tavasz.
4. Haydn: Oxford Symfonia. a) moderato, allegro, spirituoso, b) andante cantabile, c) mentette, d) vivac.

A hangversenyre a belépés díj-

talán. A belépésre jogosító jegyek dr. Reitmayer Rudolf Máv. titkárnál vehetők át az Üzletvezetőség I. em. 5. sz. alatt (Telefon szám 75.) A zenekari alap javára eső szíves adományokat köszönettel vesz és hirlapilag nyugtázza a rendezőség. A hangverseny pontosan kezdétt veszi, azért a rendezőség ezúton is kéri a megjelenni kívánókat, hogy idejében foglalják el helyüket, mert a hangverseny megkezdése után és az egyes műsor számok alatt a terem ajtóit szigorúan zárva lesznek. A nagykészültségű, pompás zenekar hangversenye elé egy a zenekedvelő nagyközönség, mint mi is várakozás teljes örömmel tekintünk.

Hol nem lesz villamos áram szerdán délelőtt.

Értesítjük a világitási áramot fogyasztó közönséget, hogy f. hó 15-én szerdán délelőtt 12 és 3 óra között a Hatvan-utca elején, a Bethlen. valamint Mester. Bőszörményi ut, Ujvárosi-ut, Pesti utca, Libakert és ezen utcák környéké tartozó helyeken végzendő javítási munkálatok miatt nem lesz áramszolgáltatás. Világitási válság.

Hírek

Fényes esküvő Debreczenben

Jeszencei Jankovich Miklós és neje Ludányi Bay Maria, Csapó u. 21. szám alatti házában, az ugyanevezett Bay-kurián, tegnap fényes lakodalom volt. Jankovich Miklós ny. tábornok egyetlen leánya: Marianne esküdtött örök hűséget szolnoki Jármy László földbirtokos és neje ácsi Tóth Ilona fiának: szolnoki Jármy György kótaji földbirtokosnak. A polgári házasságot az állami anyakönyvi hivatalban kedden délután 12 órakor kötötték meg. Itt a tanúk a menyasszony részéről jeszencei Jankovich Lőrinc, a vőlegény részéről pedig ludányi Bay Ferenc volt. A polgári házasság megkötése után az új pár a menyasszony Csapó utca 11. szám alatti lakására hajtatott, ahol már fényes lakodalmi násznép várta őket.

A násznép sorában volt: ácsi Tóth Lászlóné, Jankovich Miklósné, Bay Ádámné, Ghyezy Tihamérné, özvegy Zoltán Jánosné, Jármy Lászlóné, Jármy Tiborné, Petrichevich Horváth Mária báróné, dr. Errős Istvánné, öz. Buttykay Ákosné, B Bernáth Vilma, öz. dr. Maizner Jánosné, Ludányi Bay Etelka, Jankovich Katica, Jármy Lulu, Bodnár Ica, Bay Ferenc, Jankovich Miklós, Jankovich Lőrinc, Jármy Tibor, Jármy Elek, Bay Adám, Bay András, dr. Bay Kálmán, Ghyezy Tihamér, Bodnár Tibor, dr. Jármy László, Eröss István dr.

Szele György ref. lelkész magasztos imádság keretében áldotta meg az új párt s megkötött frigyüket. A nász lakoma következett, melyen magas nivóju pohárköszöntőket mondtak: Szele György ref. lelkész, Jankovich Lőrinc és Bay Ferenc. Délután az új pár a vőlegény kótaji kastélyába utazott gyönyörű virágos automobilon.

A lakodalommal kapcsolatosan sok-sok szívből jövő gratulációval halmozták el első sorban a fiatal párt és az örömszüloket.

— Csütörtökön este érkeznek a lengyel diákok Debreczenbe. A krakkói egyetem hallgatói és tanárai újabb try szerint október 16-án, csütörtökön érkeznek Debreczenbe az esti gyorsvonattal a debreceni egyetem ünnepélyesen fogadja őket és a pályaudvaron díszfogadtatás lesz.

— A hadbavonult teológusok 10 éves találkozója. Az 1914 ben hadbavonult teológusok 10 éves találkozó rendeznek november 18—19-én. Annak idején 40 teológus vonult be önként katonának. A találkozás két napos ünnepség keretében folyik le. 18-án délután 5 órakor istentiszteletet tartanak az Oratóriumban, este pedig a Kollégium kistandótermében, ahonnan hadbavonultak, bankettet rendeznek. 19-én délelőtt 8 órakor ünnepély lesz a Kollégiumban, fél 12 kor a két eleresztett hős teológus sírját koszorúzzák meg. Ugyancsak ezen a napon délelőtt 11 órakor a Kollégium falába elhelyezett emléktáblát leplezik le. A 40 hadbavonult teológus közül összesen 12-en estek el.

— Leo pápa holttestét elszállítják Szentpéter templomából. A Vatikán jelentése szerint az 1903-ban elhunyt XIII. Leo pápa holttestét a boldogult végső akaratához képest a Szentpéter templomból átszállítják a laterani templomba. Az átszállítást éjjel fogják eszközölni. A napot sem mondják meg előre.

x Lili kalapszalomban Gambrius pa sage, legszebb modellek és átalakítások lego-csöbbs áron.

Lányi püspök a lakáshiány miatt nem Debreczenben telepedik le.

Mintegy két héttel ezelőtt jelentették, hogy dr. Lányi József, felszentelt tünai püspöktől, nagyváradi kantonból a román hatóságok megvonták a lakhatási engedélyt. A püspök kénytelen volt átjönni Csonka-magyarországra. Debreczenbe érkezett és itt akart letelepedni. Közben a román hatóságok október 15-iki kezdettel a püspöktől egész Románia területéről kiutasították.

A püspöknek debreceni lakáskere-

sése is eredménytelen maradt. Bár már félig-meddig meg is egyezett egy, a Széchenyi uton levő ház bérletére közbejött akadályok miatt nem tudta megszerezni a lakást. — Megfelelő más lakáshoz pedig nem tudott jutni, így — mint értesülünk — a püspök lemondott ama szándékáról, hogy Debreczenben telepedjen le. Erről értesítette is Lindenberger János dr. pápai prelátnak, debreceni prépostot.

Szarvas helyett a budai szinkört akarja megszerezni nyári állomásnak Kardoss Géza

A debreczeni szinigazgató akciója.

A Csokonai színház anyagi problémái között mindenkor az okozott legnagyobb gondot, hogy a nyári és őszi szezon látogatatlansága ellen semmiféle módon nem lehetett védekezni. Egyetlen egészséges megoldásnak az látszott, hogy az eddigi 11 hónapos szezon helyett Debreczenben csak 10 hónapig tart előadást a színház és a két legkritikusabb nyári hónapban valamelyik kisváros nyári színpadán működik a társulat. Kardoss Géza már évek óta küzd, hogy megfelelő nyári állomást szerezzen a Csokonai színháznak. Ezt a legutóbbi időben sikerült is elérnie, amennyiben a kultuszminiszterium Szarvasat jelölte ki nyári állomásnak a Csokonai színház részére. Kardoss Géza, bár nem látja biztosítottnak a szarvasi nyári szinkörrel a Csokonai színház nyári szezonját mégis benyújtotta pályázatát az ottani főszoftgábiróhoz és befejezett ügynek tekinthető, hogy örömmel odaadják a szarvasi színházat a debreceni társulatnak. Jövő nyáron tehát két hónapot már Szarvason fog játszani a társulat.

Kardoss Géza szinigazgató a jövő terveiről a következőket mondotta:

— A szarvasi nyári szinkör bár egyáltalán nem megfelelő keret a Csokonai színház nagyszámú művészeti személyzetének, a pályázati kérvényt elküldöttem, mert nyári állomás nélkül nem maradhat Debreczen és ha nincs más, be kell érni Szarvassal is. Az ottani színpad oly kicsiny, hogy egész társulatom el se férne rajta, sőt a társulat fele létszámmal is szinte túl nagy a zsinórpadlás nélküli alacsony színpadhoz, ahol eddig csak harmadrendű társulatok játszottak. A játszási időt már megállapítottam. E szerint július elsején a társulat Szarvason játszik augusztus 1-ig. Két heti szünet után — augusztus 15-én újból Szarvason indul meg az új szezon és ott marad a társulat szeptember végéig.

— Van egy lehetőség arra, hogy

sikerüljön jobb nyári állomást szerezni. A budai nyári szinkör. Abban az esetben, ha Sebestyén Géza, a Buda—miskolci társulat igazgatója, aki a napokban veszi át a budapesti Városi Színházat és — mint előre látható — lemond a budai Szinköről, arra adom be a pályázatot. Ebben az esetben mindenféleképpen előnyösen oldódna meg a Csokonai színház nyári állomásának a problémája és a tovább fejlődés minden feltétele is biztosítottnak látszana. Ez a megoldás azért is sokkal kedvezőbb volna, mert a szarvasi vállalkozás olyan befektetést és kockázatot is igényel, amelynek realitása nem látszik teljesnek. Az utazás és ottartózkodás, díszletek és kellékek elszállítása, aztán újra a visszahurcolkodás horribilis költségeket fog felmértezni és bizonytalan, hogy a város elbírja-e majd két hónapig a nagy színházat. Díszletek felett szerencsére rendelkezem. Szarvason ugyanis nem lehet használni a Csokonai színház hatalmas méretű díszleteit. Ellenben igen megfelelőek azok, amiket az évekkel ezelőtt felszámolt Vigszínpadtól vásároltam meg.

Hirdessen a „Debreczen“-ben !!

KALAPOK
HERMANN ES
FRIEDMAN

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás úgy minőség mint árak tekintetében

KARDOS LÁSZLÓ
93 éve a közönség szolgálatában!!
vászón, fehérnemű és kelengye üzlete
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 9. SZÁM.

Ma már mindenki tudja hogy legolcsóbban és legszebb szöveteket
Feldheim Imre
posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
vásárolhat.

— A nem állami feltgyelet alatt álló mének megvizsgálása. A városi tanács értesíti a város érdekelte közönséget, hogy a nem állami feltgyelet alatt levő mének megvizsgálását az arra alakított bizottság f. évi október hó 18. napján, szombaton d. e. 9 órakor a mén-telep lakánya előtt téren fogja megvizsgálni. A vizsgáló bizottság a köztenyészítésre alkalmasnak talált tenyészmének részére a törvényben előírt tenyésztési igazolványt nyomban kiadja. Figyelemzetti az érdekelte gazdaközönséget, hogy az, aki tenyészigazolvánnyal el nem látó t apaállatát másnak tenyészési célokra átengedi, vagy aki köztenyészési célokra használni szánt apaállatát vizsgálat végett a kitűzött határidőben elfogadható ok nélkül elő nem vezeti, kihágást követ el, mely az 1894. évi XII. tc. értelmében bünteteli.

— Uj magyar—cséh távbeszélő viszonylatok megnyitása. Folyó évi október hó 15-én Debreczen és Kosice (Kassa), Uzhorod (Ungvár), Munkacevo (Munkács), Beregszasz (Beregszász) között a távbeszélő forgalom megnyílik. A beszélgetés díja 3 percnként 150 aranyfrank, meghívás díja 0-70 aranyfrank.

— Sütőiparosok figyelemébe. — A sütőiparosok felkéretnek, hogy a 15-én délután 6 órakor tartandó igen fontos tárgyú szakbizottsági ülésen jelenjenek meg. Ipariestület.

— Szigoruan büntetik a borhamisítótakat. Budapesti jelentik: A földmivelésügyi miniszter Krieslert az Excelsior pince tulajdonosát borhamisítás és hamis bor forgalombahozatala miatt 30 napi elzárásra és 5 millió korona pénzbüntetésre ítélte és elrendelte, hogy az ítélet egy reggeli lapban közététesseék. Azonkival az italméresi engedély azonban megvonása iránt is folyamatba vétele az eljárást Krieslert a VII. kerületi kapitányság a felebbezési ítélet folytán azonnali dízetbe vette és büntetésének kitöltése végett átadta a fogház toloncügyi osztályának.

— Elloptak a Fűvészkeret melegházából egy kályhát. Mint ismeretes a minap költöztették át a Fűvészkeret új helyére. A költözködési zűzavart ismeretlen tettes felhasználta. Északának idején behatolt a régi Fűvészkeret melegházába s onnan a melegítő kályhát ellopta. A rendörség nyomozást indított az ismeretlen tettes ellen.

— S epesy Ferenc tánciskolájában szombaton, 18-án új tanfolyam veszi kezdetét d. u. 6 órakor és este 8 órakor. Diákoknak külön csoport. Simonffy-utca 1. c. II. em.

— Nem lelik a feljelentőt. Megirtak, hogy szeptember 28-án egy Szabó Károly nevű vasutas feljelentést tett a rendörségen egy zsebtolvárból folyólag. Most az ügyben a rendörség kihallgatná a feljelentőt, azonban a feljelentőre nem lehet rátalálni. Az a furcsa helyzet állott elő, hogy a rendörség a feljelentőt keresi.

— Kötőszámra lopták a tűzfát. Nagy József Eötvös-utca 87. sz. alatti lakos tűzfáját már napok óta dézsmálják. A háztulajdonos figyelni kezdte a lopásokat s az elmúlt este Nagy József tetten ért egy nőt, aki kötőjében vitte a Nagy József faskamarájából ellopott tűzfát. Az asszonyt átadták a rendörségnek, ahol eljárás indult ellene.

x Filc kalapok, svájci sapkák minden színben százötvenezer koronáért. Bőrkalapok nagy választékban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

— Felboncolták a Margit-fürdőben meghalt fiatalasszony holttestét. Tegnap számunkban megírtuk, hogy Bagi Ferencné, Fábán Ilona fürdés közben a Margit-fürdőben férje mellett titokzatos körülmények között meghalt. Mivel halálának okát nem lehetett eddig megállapítani, így dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró elrendelte Bagi Ferencné holttestének felboncolását. A boncolást tegnap délután ejtette meg dr. Jáky egyetemi tanársegéd, azonban ban a boncolás benyult a késő esti órákig, úgy, hogy arról a jegyzőkönyvet nem záradékolhatta s így még ismeretlen Baginé halálának az oka.

— Ahol minden éjszaka becsengetnek. Szembratovits János ny. máv. felügyelő feljelentést tett a rendőrségen, ismeretlen tettes nála minden éjszaka becsenget Rákóczy-utca 38. sz. házában kapuján. A csengető néha 10—15 percen keresztül is csenget s az elmúlt éjszaka pedig a csengetőnek kezében maradt a csengettyű fogantyúja. A rendőrség nyomozást indított az éjszakai csendháborító ellen.

— Keresik a megtalálót. A rendőrségen a minap panaszt tett Bozóky Mihály Csapó-utca 77. sz. alatti gyógyszerész, hogy hazafelé menet nővérelével, annak aranykarkötő órája a Gábor-féle hentes üzlet előtt elveszett. Ugyanakkor arra haladt három fiatalember, akik közül az egyik aligha nem felvette az elejtett karkötő-órát. A feljelentésre most a rendőrség a három fiatal ember kilétét kutatja.

— Rendőri hírek. Nagy Gábor Nyil-utca 89. szám alatti fodrászmester feljelentést tett a rendőrségen hogy az egyik Böszörmény-úti vendéglőben zsebtolvajok meglopták Feljelentésére a rendőrség nyomozást indított a tolvajok ellen. — Ma éjszaka egyik vendéglő 2 cselédje: Kállay Juliánna és Siket Mária cselédek összekaptak, majd a heves szóváltás közben Kállay Juliánna egy konyhakést ragadott s azzal Siket Mária tenyerét elvágta. A rendőrség a merénylő cselédleányt őrizetbe vette. Eljárás indult ellene.

— Szakács Miklós kőműves Boros János debreceni lakossal az egyik Hatvan-utcai vendéglőben összeszólkalkozott. Mindkettő ellen botrányos viselkedés címén eljárást indítottak.

x Tűkörügyártás, üvegcsiszolás régi tűkrök ujjaöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35—6.

Elsőrendű kárpitos
Szabó József Varga-utca 1.,
Szent Anna utca sarok.
KÉSZ HENCSEREK raktáron.

Hirdetmény.

Mint értesülünk a PISKOLTY P. urisabósága a legszolidabb üzlet Debreczenben és környékén.

Polgári és egyenruhákat
— legolcsóbban készít. —

Hunyadi-u. 14. Piac-u. végén.

Részletfizetésre paplanok a legmodernebb kivitelben kaphatók. —
Átalakítások és áthuzások a legolcsóbban csak nálam készülnek kedvező fizetési feltételek mellett.

PAPLAN KIRÁLY. Arany János-utca 61.

ARANYT. ezüstöt, briliánsot, nassá fogat legmagasabb árban
OVESZK.
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-sz. em.

Tegnap nem volt ítélet a Rósenfeld pörben

Izgalmas jelenetek Rósenfeldné és Reichmanné között. — Tovább folyik a bizonyítási eljárás. Ma hirdetik ki az ítéletet.

Rendkívüli nagy érdeklődés mellett folytatta a törvényszék Serly büntetőtanácsa Rosenfeld Endre bankbizományos perét. A tárgyalótermet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség, mert arra számítottak, hogy ítéletre kerül a sor. — A tárgyalás azonban a további bizonyítási eljárás lefolytatására szorított, úgy hogy az ítélet minden valószínűség szerint csak ma fog elhangzani.

Először Fráter Lajos dr. Eister Mór és Sonnenwirth dr. ügyvédek hallgatták ki. Sütő Berta, az egyik károsult azt állította, hogy a 550 dollárról szóló kötelezvényt Sütő Fe-

renc irta alá. Az irat kiállításánál Waitmann István volt a tanu. A szöveget nem ismeri, csak annyit tud, hogy Karály ad valakinek kölcsön, de hogy kinek, arra nem emlékszik. A bíróság kihallgatta Szalacsi Ferencné, majd ismét Reichmann Vilmos teszi megjegyzéseit a vallomásra. Szembesítették Reichmannét és Rosenfeldné, mikor is a két nő szájából a sértegető kifejezések egész raja zúdult fel. — Kihallgatták még Papp Mihályt és több olyan tanut, kinek vallomása már írásban fekszik a bíróság előtt. — A tárgyalás folytatását Serly elnök ma reggel 9 órára tűzte ki.

Farkas műkertész tizenhét tenyészsertése mérgezés következtében elhullott.

A kár 60--70 millió korona. -- Vegyvizsgálat alá veszik a sertések eledelét.

Tegnap különös eset történt Farkas Gyula ismert műkertész Diószegi-úti telepén. Tizenhét nagyértékű sertés, valamennyi anyakoca etetés után öt tíz percre felfordult és kimúlt. A gyorsan előhívott állatorvos mérgezést állapított meg, mely véleménye szerint csak a sertések eledelétől következhetett be. A gazdaságban tengeri darát, illetve

sertéstápliszlet adtak az állatoknak és az a gyanu, hogy a darában valami mérges anyag került. Az anyagot még a tegnapi nap folyamán kiküldték a vegyvizsgáló állomásra.

Farkas Gyula kára igen jelentékeny. Az elpusztult sertések forgalmi ára 60—70 millió.

Mikor a tizedes letartóztatja a közcsendháborító szakaszvezetőt.

Érdekes honvédtörvényszéki tárgyalás.

Pár hónappal ezelőtt egy éjszaka érdekes események színhelye volt a debreczeni Sétőrom-laktanya. Fejér Lajos volt ott az ügyeletes altiszt, mint őrpáncsok, mikor egy Tólas Károly nevű tizedes, katonai soffőr be rohant a laktanyába és jelentette, hogy egy szakaszvezető az egyik Késes-utcai mulatóhelyen óriási botrányt csinál és kizárólag „vad oláh“-nak nevezi saját magát. Kérte, hogy a szakaszvezetőt tartóztassa le. Az ügyeletes altiszt, mint hatáskörébe nem tartozott, visszautasította az ajánlatot. A tizedes azonban, az altiszt engedelmé nélkül felszerelt s a közben előjött csendőrök társaságában a később szintén csat-

lakozó Fejes segítségével letartóztatott a botrányokozó szakaszvezetőt. Az ügy tegnap került a debreczeni katonai törvényszék elé, hol Mánya Márton ezredes előtt folyt le a tárgyalás. Érdekes az ügyben, hogy nemcsak a közcsendháborító szakaszvezető volt vádolva, hanem Fejes tizedes is, az utóbbi azért, mert elhagyta szolgálati helyét. — Fejést Porszász Károly katonai védő védte. A bíróság kihallgatta a mulatóhely vak zongorását, nemkülönben két mulatóbeli deitőt s a szakaszvezetőt 5 hónapi börtönrre, a tizedes pedig 1 havi börtönrre ítélte el. Az elítéltek az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentettek be.

Színház

A színházi iroda jelentése:

Aranyvirág Huszka Jenő mulattaló operettje édes bájos melodiai csengenek ma este fel, melyet mindenkit szinte megbűvölnek. A főszereket ezúttal is Kóbor Irén, Gyöngyösi, Krompachi, Szigethy, Markovics, Hortobágyi játsszák.

Halassi Marika csillogtatja csütörtökön ismét művészetét Vera Mirceva szenzációs sikerű dráma címszerepében.

Molnár Ferenc bohózszerű vígjátéka „Doktor ur“ pénteken kerül felújításra.

A mozgószínházak műsora:

URÁNIA: Manóvár házaság, Lya Maráva! Chaplin a zálogházban.
VIGSZÍNHÁZ: Órdög szekere, Tom Mixxel, 2 kitaláló burleszk kísérelvel.
Péntektől: Apollóban Megbélyegzett

asszony, Pola Negri leghíresebb szerepében. Uránia és Vígyszínházban egyszerre Scaramouce Rex Ingram rendezése Alice Terry és Ramon Novarro főszereplésével. Világattrakció.

Pör a nyári kabaréból.

Élénken él a debreceni közönség emlékezetében az a bizonyos „nyári kabaré“, melyet egy Weiser Jaques nevű fővárosi artista akart virágzó vállalatú alakítani a debreceni Nagyerdőn. Köztudomásu, hogy az u. n. nagyerdei kabaré előadásait a rendőrség betiltotta. A hatósági közbelépés után Weiser Jaques (Weisz Jakab) 25 millió pert indított Molnár, a nagyerdei Vigadó tulajdonosa, ellen visszamaradt járandóságai fejében. A per a jövő hó 20-án kerül Szőgyéni járásbíró elé a debreceni járásbírószágon. Érdekes tudni, hogy a szerződésszegés legelső sorban a Weiser Jaques oldalán tapasztalható, mert ő a legelőmibb követelményeknek, p. o. a taglétszám teljeségének sem tett eleget. A bírósági tárgyalást nagy érdeklődés előzi meg.

Külföldön vásárolt
áruinkból

GUMMI kabátjaink

megérkeztek, melyet eladásra

bocsájunk

kétféle

reklám

árban

K 330.000

és

K 370.000

Hosszu őszi
és téli kabátok
félig sajátjával
bélelve

K 550.000

HAJDUSÁGI

ferfi- és fiuruhaáruház

PIACZ-U. 67.

(Frohner-szálló épület)

Tisztviselők, munkások
és főiskolai hallgatók urak

150%

engedményben részesülnek

Közgazdaság

Nyugodt volt az értéktőzsde.

A buza 10 ezer koronával drágult.

A keddi tőzsdénapon az üzlet elején egészen minirális volt a forgalom és úgy látszott, hogy az üzlettelenség következtében ismét lemorzsolódnak az árak. Erre azonban nem került a sor, mert az intervenció szindikátus tagjai minden forgalmasabb értéknél pén: ajánlattal szerepeltek az üzlet nyitá: sánál.

Ennek következtében a kontremin lassanként egészen visszavonult úgy: hogy az üzlet irányzata anélkül, hogy az intervenció szindikátusnak nagyobb tételeket kellett volna vás: sárolnia a délelőtti órákban, meg: javult.

A hivatalos zárlat előtt azonban nyereségelbonyolítások következté: ben több értéknél ismét csökkentek az árak. Az azonban egyáltalán nem volt számottevő s így az volt a vélekedés, hogy a tőzsde jövője szempontjából mindenesetre nagyon biztató, hogy végre megnyugodott a piac. Nagyobb mozgalom volt ma ismét az élelmiszerpiacon, ahol a Czinner részvényeket favorizálták, azzal a szándékkal, hogy beszorítják

a kontemint. A kospénzből nagy tételeket kínáltak.

Végeredményben egynegyed-há: romnegyed százalékban maradt a hivatalos jegyzés.

Az utőtőzsde.

Az utőtőzsde elején tartott árfo: lyamokon igen kis üzlet volt később azonban, amikor a bécsi jobb zárlat híre megérkezett és a Magyar Hitel: nek 392,000 koronás zárlatáról érte: sült a tőzsde közönsége, az arbit: rázsértékekben a forgalom megéle: nkül és ezek az értékek a paritásnak megfelelő magasabb árfolyamokat értek el úgy, hogy a Magyar Hitel itt a legmagasabb árfolyamát meg: közelítve, 416,000 koronás árfolya: mon zárult. Hasonló mértékben emelkedett a többi arbitrázsérték is, míg a helyi értékek piaca az utó: tőzsdén teljesen elhanyagolt volt. A következő árfolyamokon kötöttek üzleteket: Cukor 1895, Magyar Hitel 415-416, Kereskedelmi b. 1030-1035, Georgia 306-307, Karton 95, Cinner 109 (ára), Salgó 416, Nova 125-26, Nacsi 1800, Ganz-Danu: bius 1880.

Zürichi zárlat.

Páris 2742, London 2342, New: york 521, Brüsszel 2525, Milánó 2282, Hollandia 204, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 380, Prága 1545, Varsó 10, Budapest 67 és fél, Bukarest 280, Belgrád 75.

Terménytőzsde.

A tengerentúli piacok irányítása nélkül ma az üzlet igen nehezen indult. Csak a tőzsdei második felében fejlődött ki a forgalom álla: ndán emelkedő árak mellett. A buza 7500 koronával drágult, sőt az utó: tőzsdén a tegnapi nívójánál 10000 koronával magasabban is történtek kötések. A rozs ára 2500 koronával emelkedett, Szilárdon tendáltak még a zab és a köles is.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 4275-325, egyéb 4250-4300, 78 kilós tiszavideki buza 4375-4400, egyéb 4350-4375, rozs 4225-4250, zab 3600-800, tengeri 3750-3800, repce 6400-6600, korpa 2100-50.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról.

Egy darab	Ár	Ár
Dollár	76830 K	76890 K
Angolfont.	342000 K	346000 K
Hollandi forint	20880 K	30085 K
Francia frank	4040 K	4070 K
Svájci frank	14730 K	14805 K
Léva	554 K	562 K
Cseh korona	2256 K	2275 K
Lira	33 8 K	3373 K
Lei	41 8 K	422 K
Dinár	1037 K	1083 K
100 n. márká	— fill.	— fill.
Lengyel márká	— fill.	— fill.
Osztrák korona	10823	10885

Ferenovárosi sertésvásár.

Nyitvasári maradvány 441, érke: zett 108, eladatott 289. Zártvasári maradvány 128, érkezett és elada: tott 37. Árak: könnyű 25-27, nehéz 27-28.

Apró hirdetések

Munkakedvelő, intelligens nő me: nedéket keres 7 éves leánykájával. Címet kérem a Hajdúföldhöz leadni. 895

Elemisták, polgáristák tanítását ol: csón vállalja tanító, Nyil-utca 116. 848

Intelligens urak részére jó házi koszt kapható. Széchenyi-utca 5. Be: nedékné. 814

Zongorázi tanítók olosón. Dara: bos-utca 84. szám. 912

Örvegy uriaszony pár uri embert ebédkosztra elvállal. Hatvan-utca 70. é. I. em. 1. ajtó. 909

Harisnyafejleszt, stoppolást, mo: sést, vasalást elfogadok. Udvarnyiló szobát elcserélem. Forgácsné, Ti: nár-utca 10. 815

Korrepetitornak ajánkozik gya: názista, polgárista fiu vagy leány mellé tanításban igen jártas pra: meturus orvostanhallgató. Biztos eredmény. Cim Loránt Lajos. Atilla: tér 3. 910

Nagy József fodrász termében min: den tekintetben kifogástalan kiszol: gálást kap. Sae utca 3. 2015

Készpénzt, tíz milliótól bármennyi összegig, házra, birtokra, előnyösen adunk. Kovács, Hirlapároda, Piac u: 32, udvarban. 803

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

A budapesti értéktőzsde hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 okt. 14-én.

Bankok:	Pesti Víkt.	Kühne	Sörgyárak és szeszipari vállalatok:	Dunánt. sert.
Angol-magy. 41 43 42	200 206 205	78 82 80	Baróti 1 1 1	Papír 28 29 29
Ang.-oszt. — — —	50 52 51	17 19 18	Részvénytör 270 277 275	Polgár 80 80 80
Bosny. agr. 49 50 49	Bányák és téglagyárak:	22 22 22	Temesi szesz — — 200	Örési bór — 17 17
Ipárbank — 4 4	Kátrány 11 12 11	17 18 18	Fővárosi sz. — 34 34	Kábel — — —
Fab-bank — — —	Bauxit — — —	27 27 27	Győr szesz — — —	Királyautó 2 3 3
Földhitelbank 190 195 202	Bauxit-trust — 300 290	17 18 17	Keglevich — 11 11	Ostermélő 155 165 160
Hazai 111 117 114	Beocsini — 800 790	115 120 115	Királyyár — — —	Quami 205 215 212
Hermes 29 31 29	Borsodi 87 90 87	18 19 19	Kausz szesz — 45 45	Recht mezőg. 140 150 144
Hungária — — —	Lőrinci — 49 49	— — —	Pannonia sz. 17 — 17	Vasútforg. 131 — 135
Szlavon jelz. — 55 55	Csepeli építő 11 12 11	— — —	Temesi sz. 160 162 165	Inter extim 22 32 29
Lloyd-bank 3 3 3	Cement — — —	— — —	Hungária — — —	Star — — —
Magyar hitel 410 417 410	Északmagy. — — —	— — —	Égyal — 120 120	Telefon — 93 95
Ingatlan — 185 186	Szászvári 235 240 235	— — —	Égész 32 32 32	Pécsi cőpő — — —
Gécbank 20 21 20	Kohó 275 280 273	— — —	Liget-sz. 19 20 19	Unio 32 40 47
Forgalmi bank — 30 30	Isztántégla 120 140 125	— — —	Schwarz 1 1 1	Szolnoki — 4 4
Jelzáloghitel 73 76 75	Kőb. gőz. — — 125	— — —	Lauácsfűrdő 9 10 9	Páltaivai — 12 12
Keresk. hitel 23 25 24	Drasche — — 125	— — —	Szállodák és gyógyfürdők	Futapari vállalatok:
Készpénztör 53 56 54	Magnezit 1300 1360 1360	— — —	Hungária — — —	Mercurfa 1 1 1
Általános 9 10 10	Aszfalt — 57 57	— — —	Égyal — 120 120	Cserző 1 24 26
Amerikai 3 3 3	Ált. Kőszénb. 2375 2425 2400	— — —	Égész 32 32 32	Dunaharaszti — 2 2
Magy.-nem. b. 23 24 23	Kerámia — 48 46	— — —	Liget-sz. 19 20 19	Égészítő tá. — — —
Olaszbank 20 20 20	Mérszén 38 39 38	— — —	Schwarz 1 1 1	Béni 15 15 15
Közp. jelz. — 18 18	Nagybányai 104 108 108	— — —	Lauácsfűrdő 9 10 9	Quermann 680 700 680
Városi bank 6 7 6	Salgó 410 420 412	— — —	Textilipari vállalatok:	Hazai tá. — 100 100
Mercur 8 8 8	Sajókondói 5 6 5	— — —	Wernst. textil — 8 7	Honi tá. — 11 11
Nemzeti 23 24 —	Ujházi — — —	— — —	Gyapjamosó 32 33 32	Kőrösbányai 27 29 27
Osztrák hitel 141 145 143	Unio bányá. — — —	— — —	Szőrűkötő 19 21 20	Kronberger — 13 13
Keresk. bank 1015 1050 1015	Urlikányi 630 645 635	— — —	Goldberger 120 125 124	Ligetm. — 44 43
Yerközb. — 50 50	Nyomdák:	— — —	Győr textil 26 29 28	Alföldi — — —
Wiener B. — — 110	Athenaeum 97 103 103	— — —	Juta — — 150	Alföldi — — —
Atlantica 18 19 18	Pótvárosi — 6 6	— — —	Karton 93 97 91	Alföldi — — —
Takarékpénztárak:	Praklin — 70 76	— — —	Kender 50 60 50	Alföldi — — —
Behárosi 28 29 28	Óbuda 28 29 29	— — —	Pamut 165 175 165	Alföldi — — —
Lipótárosi — 5 5	Kispest 7 7	— — —	Szegedi kend. — 290 290	Alföldi — — —
Kőszegi 10 11 10	Pallas — 130 130	— — —	Unio textil 7 7 7	Alföldi — — —
Egyes fűv. 90 94 96	Pesti könyvny. — — —	— — —	Jaquard — — —	Alföldi — — —
Ált. takarékt. 107 110 107	Rérei — — 41	— — —	Vegyipari vállalatok:	Alföldi — — —
Móltár 160 162 160	Riser 54 60 56	— — —	Chinoia 7 8 7	Alföldi — — —
Pesti hazai 2800 2920 2810	Stephanicum 4 5 4	— — —	Danica 73 76 73	Alföldi — — —
Biztosítók:	Újságüzem — 8 8	— — —	Diana — — —	Alföldi — — —
I. Magy. Bizt. 6250 6600 6500	Vasművek és gépgyárak:	— — —	Spódium 109 115 110	Alföldi — — —
Fonciére — 140 140	Bródi vagon 03 95 91	— — —	Flóra 55 56 55	Alföldi — — —
Magy.-franc. — — —	Coburg — — 33	— — —	Hung. mltr. 87 89 88	Alföldi — — —
Lég — — 66	Corvin gép — 3 3	— — —	Keltai-Mur. 33 36 36	Alföldi — — —
Pannonia b. 1875 1975 1850	Csaky — 11 11	— — —	Klein szappan 5 6 5	Alföldi — — —
Malmok:	Gazd. gép 128 129 127	— — —	Klotild — — —	Alföldi — — —
Deák-malom 43 44 44	Fábián 5 6 5	— — —	Szika 33 35 34	Alföldi — — —
Deákod-misk. 121 128 123	Fegyver 850 870 850	— — —	Török 23 24 23	Alföldi — — —
Discordia 33 36 34	Fénkesek. — 25 25	— — —	Wander — 21 20	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 75 75	Frankl. — 114 112	— — —	Szénkéreg 4 5 5	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 107 106	Ganz-Dan. 1870 1950 1870	— — —	Labór — — —	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 31 31	Ganz-vill. 915 850 850	— — —	Különféle vállalatok:	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 31 31	Ganz-vill. 915 850 850	— — —	Bardi — 11 11	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 31 31	Kistarcasi 30 31 31	— — —	Boni 48 49 48	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 31 31	Győr-Wolff — — 90	— — —	Brassói 280 270 265	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 31 31	Győr-Wolff — — 90	— — —	Corvin-tilm. — 6 6	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 31 31	Győr-Wolff — — 90	— — —	Dorogi — 15 15	Alföldi — — —
Deákod-misk. — 31 31	Győr-Wolff — — 90	— — —		

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Beliczay kalapos: Piac 38, hátul az udvarban. Mindenféle kalapok festését, javítását elvállalom. 940

Jó családból való, középkorú nő házvezetőnek vagy gazdasszony-nak ajánlkozik egy idősebb párhoz, vagy magános urhoz. Timár utca 10. Házigazdánál. 1600

Bőröndök, retikülök, finom bőr-árúk csakis Feuermann bőröndös-nél, Piac-u. 44. 879

Ebédlő, háló-, konyhaberendezéseket, egyes butorodásokat eladok, veselek. Széchenyi-utca 8. szám. 1311

Butor díszvasalások, épület vasalások, kátrány fedéllemezek, horganyzott fonatok legolcsóbban Kovács Gyula vasüzletében. Bika mellett, sarkon. 9

Legdívatosabb ernyőket, átalakításokat, áthuzásokat legolcsóbban készít Ernyőizem, Sas-utca 3 1531

Tűzhelyek, edények, vaságyak, kátránylemezek, mindenféle vasárúk legolcsóbban Kormos vaskereskedésében, Csapó-utca 15. 1918

Olesk és tartós cipők állandóan kaphatók Almássynál, Kossuth-utca 238

Mérlegel, edények, üstök, káposzta gyaluk Bészler és Dávid vaskereskedésében kaphatók. Piac-utca 7.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat veszünk. Stassik és Blattner, Csapó 12.

Ha nincsen pénze, megint vehet Káiser-nél részletfizetésre. Piac 7. 499

Prima íróasztalok két millió koronáért kaphatók. Kovács butorgyár, Darabos 17. 659

Savanyított káposzta, gyalult és hasábos, 1 kgr. 3500 korona. Ismét eladóknak nagyban árban számítom. Szép becsinálni való őszi káposzta 2-3 kilós fejek, 5 mázsától feljebb, jutányos árban házhoz szállítom. Jóna János, Nyil-u. 34. Telefon 704. 741

Új üzlet! Hencserek, diványok, madracok, paplanok, készen, jutányos árban kaphatók. Megrendelést és javításokat pontosan eszközöl Erdős, Simonffy utca 13. 894

Cipész szeg-hegy, első rendű, saját gyártmányú, legolcsóbban Veréb-nél, Szappanos utca 10. 893

Tyúkszemvágni (pedikűrözni) házhoz megyek. Sávágó fürdőmester Széchenyi-utca 29. 913

Elsőrangú kőpítlós Szabó József, Varga-utca 1. Kész hencsereket, berzseli fotelek raktáron. 105

Takaréktűzhely, legjobb, legolcsóbb nagy választékban készen beszerezhető Bihary műlakatosnál, Miskolc-utca 18 sz. 818

Részletre is kapható törülköző, szakejtő-pobártörölő, fehérneművaszon, fehér flanel, munkaköpeny, függönykelme Hortobágyiné szövő-gyárában Boeska-tér 10. 817

LAKÁS, ÜZLET

Potom áron, központon, nagy ház, két üzlettel, nagy telekkel és vevőnek egyik üzlet kétszobás lakással azonnal átadó. Cím Függelennél. 942

Jómeneteli fűszerüzlet betegség miatt oleson átadó vagy bérbe adó. Ugyanott egy új háló garnitúra eladó. Cím a Függelennél. 914

Izr. házaspárnak butorozott szoba, konyhasználattal kiadó. Cím a Függelennél Ujságnál. 677

Két szobás beköltözhető lakással eladó a Nyilas-telep Kossuth Lajos-utca 12. számú ház, kellemes udvarral, gyümölcsös kerttel, istállóval. — Felvilágosítást nyújt Piac-u. 44. sz. alatti ügyvédi iroda. 759

Magános özvegy urinő lakásért vállal felügyeletet vagy háztartás vezetését, vidéki birtokon is, mint perfect gazdasszony. Levelet Tiszántúli kiadóba „Magános” jellegre kérek.

Különbejárati butorozott szoba kiadó esetleg kosztal. Komlóssy-ut 54. 816

Csinosan berendezett butorozott szoba azonnal kiadó. Darabos 35. 911

Fiatal orvos nőten, keres okt. 14-től butorozott tszobát. Ajánlatokat az Egyetértéshez. 821

3 szobás lakás azonnal átadó. Értekezni Fekete lakatosnál, Piac-utca. 60. sz. 819

KERESLET

Központon elsőrangú ipar nagyobbitáshoz pénzes társat keresek. Cím a Tiszántúli Hirlapnál. 958

Női és gyermekruhavarrást háznál is vállalom. Cím: Roboz, Szent Anna-utca 5. 259

Géplakostanulók fizetéssel felvétnének Arany János-utca 37. Ehrenreich Sámuel. 559

Tanuló felvétetik azonnalra Weisz Vilmos fűszerkereskedésében, Bethlen-utca 36. 679

Tanuló épület műlakatoság szak-szerű tanulására fizetéssel felvétetik Fazinczy-u. 2. 769

Jó családból való fiukat tanulónak felvesz Vajkóczy Ferenc, kaptafakészítő, Piac utca 21. 830

Egy üres helyiséget keresek asztalos műhelynek; a tatarozást vállalom. Cím a kiadóban. 881

Élmes emberek! Ide figyelni!

Aki nekem tíz vevőt hoz, az teljesen ingyen kap egy öltönyt vagy télikabátot. — Nőiszabóságban francia munkavezetését **Fülöp Gizella** vezeti. Egy női ruha elkészítése 100,000 kor. Havi részlet mellett készítek öltönyt, costümöt, télikabátot.

TEGDE! Péterfia-u. 42

Zongorát keresek megvételre. — Ajánlatokat ármegjelöléssel Nagylő-tára Sátor Elemér dohánytözsdejébe kérek. 896

Fűszerberendezést keresek. Címét kerem sürgősen a kiadóhivatalba leadni. 826

Két és fél millió koronát kölcsön kérek egy öl hasáb tölgyfa kamatra. Cím az Egyetértés kiadóban. 825

Lakatos- és szerelőműhelynek helyet keresek. Lehetőleg fölér közlemben. Lehető világos pince. Lakbérben kívül a háznál előforduló összes lakatos- és szerelőmunkákat díjtalanul végzem. Ajánlatot Virág-utca 17. sz. alá kérem. 824

ÁLLÁST KERES

Ispáni, segédtisztai állást keres államtudor 5 évi gazdasági gyakorlat-tal. Ajánlatokat szorgalmas jellegre Tiszántúli kiadóba. 648

Intelligens német nevelőnő állást keres nagyobb gyermekek mellé. — Cím az Egyetértés kiadóban. 777

Házvezetőnői állást keres azonnalra, elvált asszony. Bagamér, postarostante „Elvált asszony” jellegre. — 897

ÁLLÁST KAP

Uri lány gyermekek mellé azonnalra felvétetik: Gévay ügyvéd. — Szent Anna 11. 958

Egy ügyes fiú fodrász tanulónak felvétetik. Moldván, uri fodrász. — Szent Anna utca 1. 954

Eladó 6 darab jorkszihi koca, 24 darab hat hónapos macacával, konkolyozó, 17 soros vetőgép, kettős eke és egy járgány szecskaügővel. Marx, Csapó 18. 886

Tanuló és boltiszolga felvétetik Grünberger és Glück fűszernagykereskedésében. Csapó utca 16. 945

Házmasternek azonnal felvétetik gyermektelen, esetleg egy nagyobb gyermekkel bíró házaspár. Károly Ferenc József ut 13. 946

Német kisasszony felvétetik: Péterfia 31, keresztépület. 938

Tiszteletes ember kocsisnak fel-Kereskedelmi végzett kisasszony irodai teendőkből és könyvelésben gyakorlatlalt bíró, állást nyer Weisz festéküzletében. Hatvan utca. 793

Csizmadiaségédet jó fizetéssel, kvártélyal felvesz Erdélyi Antal, Rakovszky-utca 12. 820

Laboráns leány vagy asszony kerestetik Arany angyal gyógyszer-tárba. Jelentkezni egész nap. 823

Bejárónőt 600 ezer korona fizetés-sel két szobás 4 tagu családhoz keresek. Csemete-utca 8. 822

Egy szorgalmas 16 éves fiút könnyű állandó munkára jó fizetéssel és kosztal felveszek. Pávay baromfi-tenyésztete Jánossy-utca 70. Csapó-kert. 936

ELADÁS

Eladó vagy több évre kiadó Homok-kert, Kiss Áron utca 12. számú ház. All két szoba, előszoba, konyha, pince, 1200 négyszögöl konyhakert. Azonnal beköltözhető. Kiadó üzlet-helyiség és pékműhely, szoba-konyhával. 950

Komplett szalon garnitúra eladó: Kandia utca 4-b, földszint. 951

Eladó családi ház. Azonnal beköltözhető. Központhoz közel. 1100 négyszögöl. Posta utca 5. 956

Boldogfalva utca 17. sz. beköltöz-hető ház. Bánkon 15 hold föld eladó. Ugyanott Plymouth csirkék vannak eladók. 949

Fényezett, topolyabetés, bükkfa-háló eladó; ugyanott asztalos tanu-lók felvételnék. Pacsirta utca 27. 802

Eladó Wertheim szekrény, egy író-asztal. Cím a kiadóban. 859

Eladó Kacz-telepen 1 szoba, konyha, nagy kamara, minden elfogad-ható áron. Vétel esetén azonnal be-költözhető. Cím a kiadóba. 861

Eladó tanyás birtok az Ondódon a Fáy-düllőben 23 hold. Értekezni le-let Csapó-u. 22., hentes üzlet. 862

**File kalapok,
Svédji sapkák,
Bőr kalapok
150,000 KORONÁÉRT!**

PIAC-U. 9. SZÁM.

Egy teljesen új takaréktűzhely (konyha) eladó. Cím az Egyetértés kiadóban. 827

Eladó Tócsokert, Faiskola-utca 7 b) számú ház. Jutányos árért megve-hető. 828

Antik kis fiókos szekrények, kettő eladó. Andrassy-ut 35. 860

Eladó sertésnek való tők és krun-pli Kut-utca 134. 861

Eladó Csillag-u. 8. számú ház be-költözhető három szobás lakással. 762

VEGYES

Szauter József törzsállatorvos — Sesztina utca 8, kisállomás mellett, újból rendel d. u. 2-6 óra. 953

Ki segítsz menekült családot ol-esó lakással, vagy földbérlettel? **Jótevő** jellegre. 954

Négy millió koronát heti kosztka-matra kiadok. Ugyanott egy függő-lámpa is eladó. Értekezhetni: Rák-kozi utca 50. szám. 957

Szép vaskályha, sütős, eladó: Temető utca 14—d. Árpád-téri részen 958

Száz darab anyajuhot keresek szo-kás szerinti feles tartásra, továbbá 20 darab borjut részes telelésre el-vállalom. Cím: Bertalan Kálmán földbirtokos, Nyiregyháza, Zrínyi Ilona utca 8. 947

Buzát letekkönyvi betáblázásra kölesön adok. Értekezhetni: Galyasy János ügyvédnél, Széchenyi utca 19, délután 4-6 óra között. 948

Bérbe vennék teherautót, pótkocsival, két bétre, repászállításra. Érte-kezhetni: Grünfeld Zoltán földbirtokossal, Jókai utca 1. Ugyanott né-met kisasszony felvétetik. 941

Értesítem a t. közönséget, hogy a következő egyének készpénz járán-dóságát fizettem ki: Nyugdíjas Ka-tonatisztek Országos Egyesületének 4.230.000 és heti 1 százalék kamat, Szarvas Imre Bethlen-u. 21. 600,000,

Jankó András Hatvan-u. 61 100,000, Horogh Sándor Kar-u. 36. 160,000 K. Tompa Mihály detektív 720,000, Jeney Karola Baross-u. 20. 240,000, Kiss Anna Baross-u. 20. 160,000, Kovács Julia Nagy Pál-u. 11. 320,000, Kun József esendőrszázados 860,000, Molnár Ferenc lelkész 1.570,000, Bernáth Ferenc Méliusz-tér 15. 280,000, özv. Sütő Sándorné Vigkedvü Mihály-u. 24. 150,000, Boér Jánosné Péterfia 53. 150,000, dr. Fráter Imréné Simonffy-ut 3. 120,000, özv. Jambik Lajosné Péterfia 53. 80,000 K. Holnap folytatom. Pávay baromfi-tenyésztete Jánossy-utca 70., Csapókert. 935

Fővárosi lapokra előfizetést és hír detést felvesz Kovács hirlapiroda, — Piac 42., az udvarban. 696

Olasz nyelvtanfolyamra legkésőbbben 18-ig jelentkezhetni: Egyetemi könyvtárban, Simonffy utca 2 B. 907

Izletes házi koszt jutányos áron kapható: Péterfia u. 37, II. ajtó. 887